

Naslov — Address:
NOVA DOBA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.
(Tel. Henderson 3889)

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

Dvajset tisoč članov v J.
S. K. Jednoti je lepo število,
toda 25,000 bi se slišalo še
lepše!

Entered As Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, O., Under The Act of March 3rd, 1870. — Accepted for mailing at special rate of postage, provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925.

No. 18 — ŠTEV. 18

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, APRIL 30TH 1930 — SREDA, 30. APRILA 1930

VOL. VI. — LETNIK VI.

DRUŠTVE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

Plesno veselje priredi društvo Bratstva Sloga, št. 149 JSKJ v Brabane, Pa., na večer 3. maja. Iste večer se vrši plesna veselja društva sv. Roka, št. 206, JSKJ v East Windsor-ju, Ontaria, Canada. V sredo 7. maja pa priredi plesno veselje angloško poslujoče društvo Pittsburgher v Pittsburghu, Pa. Domačo zabavo priredi društvo Triglav, št. 144. JSKJ v Detroitu, Mich., na večer 3.

Slovenska mladinska šola S. Doma v Clevelandu lahko šteje med svoje najboljše prireditve mladinsko igro "Snegulčica," kar so vprizorili učenci te šole nedeljo 27. aprila. Mladianti so izborno znali svoje, nastopali so samozavestno in tudi izgoverjava, da bila v skupnem dobra. To za tukaj rokantice in deklice ni malen.

Vlogo princeze Snegulčice je neavdano dobro izpeljala Berta Erste, Mary Zaic, mladinskega oddelekka J. J. je bila tudi prav dobra logi nečimerne kraljice. Tu stale vloge so bile povoljno izdelane. Skrati so s svojimi ornatimi kostumi, dolgimi bračami, torbicami in svetilkami, kar tudi s pristno otroško nastopijo vzbujali mnogo veselja. V splošnem se lahko reče, da bila igra zelo dobro vpravljena, ter zasluzijo mladi igralci seveda tudi učiteljica in ter seveda Mrs. Antoinette Simms, priznanje.

SOLNČNI MRK se je 28. aprila pokazal natančno ob času, ki so ga "določili" znanstveniki. V Clevelandu je bil solnčni mrk nepopoln, poleg tega pa je bilo še nebo oblačno. Vendar so se parkrat takoli stanjali, da je bilo možno videti skozi za nekaj trenutkov "od griznjeni" solnčno ploščo.

CHARLES A. LINDBERGH namerava te dni "začrtati" novo zračno pot med mesti Miami, Florida, in Cristobal, ki se nahaja v Panama-kanalski zoni.

V POŽARU, ki je uničil leseni tovorni parnik Thames v Long Island zalivu dne 23. aprila, je izgubilo življenje devet članov posadke.

POSKUSNO GLASOVANJE o prohibiciji, katero vodi revija The Literary Digest, še vedno kaže moker sentiment. Za sedanjem sistemom prohibicije je dosedaj glasovalo 1,092,745 državljanov, za modifikacijo pa 1,105,683, za odpravo prohibicije pa 1,507,314 volilcev.

Z E N S K A ORGANIZACIJA za narodno prohibicijsko reformo je pretečeni teden zborovala v Clevelandu. Organizacija je še eno leto starata, vendar šteje že nad 100 tisoč članov širokem deležem. Med voditeljicami so vplivne ženske, katerih nekatere so včasi res verjete v dobrobit prohibicije, toda danes so sprejeti sklep delovati za odpravo federalne prohibicijske postave; regulacija opojnih pičnjaj se poveri posameznim državam.

PREDSEDNIK HOOVER je v pismu na senatorja Jonesa in reprezentanta Wooda ponovno posvaril kongres naj varuje. Po dosedaj odobrenih izdakih

(Dalje na 2. strani)

KRATEK TEDENSKI PREGLED

AMERISKE DELAVSKIE ORGANIZACIJE

WILLIAM GREEN, predsednik American Federation of Labor, opozarja organizirano delavstvo, naj se pripravi na jenske volitve, ko bo na novo voljenih vseh 435 članov zbornice reprezentantov in 35 senatorjev. Priporoča, da delavstvo voli le za tiste kandidate, ki bodo obljubili, da bodo delovali za odpravo sodnijskih prepovedi (junctions) v sporih med delom in kapitalom.

V POŽARU, ki je bil izbruhnil na večer 21. aprila v državnih jetnišnicah v Columbusu, Ohio, je izgubilo življenje 320 jetnikov, nad 200 pa je opečenih. Preiskava je dognala, da je ogenj nastal vsled pokvarjenih električnih napeljave. Katastrofa je ostala jetnike tako razburila, da se je batil upora. Okoli jetnitskega obzidja je na strazi 1,500 mož državne milice, ki je oborožena s strojnimi puškami; poleg tega je zvezna infanterija v Port Hayes pripravljena, da pride v slučaju potrebe na pomoč.

Jetniki so zahtevali, da se odsvi wardena Thomasa; da se jih ne zaklepa v celice, dokler ni pred ognjem varne ječe; da se jim da kredit za dobro obnašanje, kadar to zaslужijo; da se jih primerno plača za njih delo; da se sedanji odbor za parolo odstavi in nadomesti z dvajsetimi poštenimi moži in ženskami.

Najbolj obsežna organizacija v stavbenih strokah je onatesarjev in mizarjev (United Brotherhood of Carpenters and Joiners of America), ki ima 376,400 članov, organizacija zidarjev (Bricklayers', Masons' and Plasterers' International Union of America) in pleskarjev in papirarjev (Brotherhood of Painters, Decorators and Paperhangers of America) imata vsaka po 125,000 članov. Vse unije stavbenih strok imajo skupaj 1,090,840 članov.

Organiziranih prometnih delavcev je 1,059,220. Ti spadajo k 33 raznim organizacijam, izmed katerih je največja organizacija zeleničarskih konduktirjev (Brotherhood of Railroad Trainmen), s članstvom 184,000.

V rudarskih in petrolejskih industrijah je 481,000 organiziranih delavcev. Od teh jih 450,000 spada v organizacijo rudarjev (United Mine Workers of America). Leta 1928 je bila ustanovljena neka neodvisna rudarska organizacija (National Miners' Union), ali ni bilo še priobčeno, koliko članov ima.

Da, tudi krasne podzemskje jame ima Amerika. Največja je takozvana "Carlsbad" jama v državi New Mexico, kjer tvori del narodnega parka in je torej last naroda. Mr. Boles, ki je visok uradnik v departmantu notranjih zadev, pravi, da je Carlsbad podzemskja jama ne le največja in najkrasnja na svetu, ampak je tudi najbolje razsvetljena in ima najboljša pote.

Kapniki so vse velikosti, barv in oblik. V letu 1929 je obiskalo to jamo 78,649 posetnikov. Udobna pota so zdaj speljana po jami v dolgosti sedem milij; nadaljnih 14 milij poti je že izmerjenih. Kako velika je jama v resnici, se nihče ne ve, ker se ni bila vse raziskana. Da je skupno 21 milij poti deloma izgotovljene, deloma izmerjene, pa kaže, da je jama silno obsežna. Temperatura v jami je 56 stopinj. Jama je obiskovalcem odperta vsak dan in letu, je sijajno električno razsvetljena in posetniki spremjamajo izkušeni vodniki, ki so v službi uprave na rodnih parkov. Velika dvora na (Big Room), ki se nahaja nekako dve milji od vhoda, je visoka do 300 čevljev, široka do 625, dolga pa 4,000 čevljev.

Izmed drugih organizacij, navedenih kot "national trade unions," so organizacija mašinistov (International Association of Machinists), ki ima 137,000 članov, organizacija tiskarjev (International Typographical Union),

PREDSEDNIK HOOVER je v pismu na senatorja Jonesa in reprezentanta Wooda ponovno posvaril kongres naj varuje. Po dosedaj odobrenih izdakih

(Dalje na 2. strani)

OGLEJTE SI AMERIKO

Znani poziv "See America First" je povsem na mestu, tako da tu rojene kot naturalizirane Američane. Komur čas in denarna sredstva dopuščajo, da dela izlete v inozemstvo, bi moral v prvi vrsti poznavati deželo, ki je njegova domovina po rojstvu ali izbiri. Velika večina ameriških Slovencev nas je, ki si ne moremo privoščiti parmeščega izleta v Evropo, niti i partedesetega potovanja po Ameriki. Preveč smo vpreženi in prešibki so naše finance.

Nekateri pa so srečnejši v tem oziru in za take je priporočljivo, da včasih malo pogledajo po svetu. Razvedrili so bodo in razširili si obzorje. Ako imajo čas in finance za obisk starega kraja, naj si ga gredo pogledat; pravilno bi bilo pa, da vidijo tudi naravne lepote svoje nove domovine Amerike. Mnogo rojakov lastuje svoje automobile, in ker je dejela preprežena z dobrimi cestami, si pravzdužno lahko precej ogleda v teku par tednov.

Komarji se plodijo v močvirjih in mlakužah. Za ploditev in razvoj je potrebna mokrota in gorkota. V močvirnih južnih krajih so torej prava vališča komarjev, zato je tam tudi vedno mrzlica doma.

Panamski prekop je bilo možno zgraditi šele, ko so najprej odpravili iz tistih krajev komarjev. To v svetu so najprej izsusušili močvirja, kjer je bilo to mogoče. Kjer je bilo izsušenje nemogoče, so polili na vodo petroleja. Olje je lahko in plava na vodi, ob enem pa se prav na tanko razprostre po vodni površini. Komarjeve ličinke se pod oljem, ki ne propušča zraka, enostavno zadušijo.

In industrija je v tem delu razvijena civilizacija, ki je v tem delu uničila mnogo naravnih krasot. Kljub temu je mogoče najti v mejah Zedinjenih držav skoro vse, kar more nuditi Evropa z ozirom na naravne lepote. Obširne, roditvene planjave, velike puščave in napol puščave, divje skalne soteske, snežniki, temni gozdovi, reke, potoki, vodopadi, številne jezere, morska obala, vrelci vročih in mineralnih vod, krasni sadovnjaki in vinogradi, nasadi bombaža, sladkornega trsa, rizova polja itd., vse to in še nešteto drugo, kar je možno videti.

V mestih in gosto naseljenih krajih se je mogoče ubraniti komarjev s tem, da se odpravijo vse mlakuže, da so vse posode, ki vsebujejo vodo, pokrijejo z gosto mrežo, na večje stojče vode se nalije olja ali pa se vanje spusti neke vrste ribice, ki unicijojo komarjeve ličinke.

Zunaj na deželi ne gre tako lahko z uničevanjem komarjev, posebno v gorskih deževnih sezoni, ko vsaka vodrtina ali konjska stopinja vsebuje dovolj vode, da se v njej izleže na stotine komarjev. Ta zaleda zelo hitro doraste, zato ji zadostuje če voda v takih kotanjah stoji le po nekaj dneh.

Za kraje, kjer torej ni mogoče začrpaniti ploditev komarjev,

ki raznašajo mrzlico, nasvetuje ruski zdravnik in dr. Teodor Krysto zelo enostavno pomoč. Obdelana zemlja naj se kolikor mogoče obseže z rastlinami, ki jih imenujemo stročnice (leguminous plants). V vrsto stročnic spadajo navadne detelje, alfalfa, ki se ponekod imenuje tudi lucerna ali nemška detelja, fižol in še nekatere druge rastline.

Gori omenjeni zdravnik piše, da se je prepričal v Turkestangu in različnih krajih Kavkaza, kjer tudi v Zedinjenih državah in v Argentini, da je izginila mrzlica, kjer se je v večjih množinah začela predelovati alfalfa, fižol, detelja itd.

Kot vzrok temu navaja, da sokoči rastlin stročnice nevratali žirajo strup mrzlice, ki se nahaja v sistemu komarja.

Znano je, da se komarji moškega spola hranijo samo s sokoči različnih rastlin. Komarji ženskega spola pa srkajo sokoči rastlin, ob enem si pa tudi pri vsakim priliku privoščijo krvi človeka ali živali. Komarji ženskega spola, oziroma komarice raznašajo in širijo to-rej mrzlico.

Ako je komar okužen z mrzlico in poti je sokoči rastlini, ki so vplivne ženske, katerih nekaterih nekaterih sprejemajo izkušeni vodniki, ki so v službi uprave na rodnih parkov. Velika dvora na (Big Room), ki se nahaja nekako dve milji od vhoda, je visoka do 300 čevljev, široka do 625, dolga pa 4,000 čevljev.

Izmed drugih organizacij, navedenih kot "national trade unions," so organizacija mašinistov (International Association of Machinists), ki ima 137,000 članov, organizacija tiskarjev (International Typographical Union),

PROTI MRZLICI

Mrzlica je huda, po vsem svetu razširjena bolezna. Prostti ali vsaj deloma prosti mrzlici so mrzli severni in pa zelo suhi kraji, kot na primer Avstralija in nekatere jugozapadne ameriške države.

Šele pred dobrimi tridesetimi leti so znanstveniki pronašli, da pravi povzročitelji oziroma raznašalec mrzlice so komarji. Komarji, ki pijejo kri človeka, katere je okužen z mrzlico ali malarje, se okužijo sami in potem prenašajo to okuženje na zdrave ljudi. V krajih, kjer hočejo odpraviti mrzlico, morajo najprej odpraviti komarje.

Komarji se plodijo v močvirjih in mlakužah. Za ploditev in razvoj je potrebna mokrota in gorkota. V močvirnih južnih krajih so torej prava vališča komarjev, zato je tam tudi vedno mrzlica doma.

Panamski prekop je bilo možno zgraditi šele, ko so najprej odpravili iz tistih krajev komarjev. To v svetu so najprej izsusušili močvirja, kjer je bilo to mogoče. Kjer je bilo izsušenje nemogoče, so polili na vodo petroleja. Olje je lahko in plava na vodi, ob enem pa se prav na tanko razprostre po vodni površini. Komarjeve ličinke se pod oljem, ki ne propušča zraka, enostavno zadušijo.

V mestih in gosto naseljenih krajih se je mogoče ubraniti komarjev s tem, da se odpravijo vse mlakuže, da so vse posode, ki vsebujejo vodo, pokrijejo z gosto mrežo, na večje stojče vode se nalije olja ali pa se vanje spusti neke vrste ribice, ki unicijojo komarjeve ličinke.

V Beogradu je umrl dne 6. aprila v visoki starosti 84 let patrijarh Dimitrije, poglavar srbske pravoslavne cerkve.

V Mariboru so položili k večnemu počitku u pokojnega podmaršala bivše avstro-ogrške vojske Viktorja Skribjeja, ki je dosegel visoko starost 86 let. V pokoj je stopil leta 1902. Bil je vedno zaveden narodnjak in mož kremonega značaja.

V zadnjem času prihajajo v Jugoslavijo številni optanti iz Madžarske, ki so že leta 1922 optrali za Jugoslavijo. Vsem je bila dodeljena zemlja ob jugoslovensko-madžarski meji.

Poročano je bilo že pred časom, da so začeli Kočevarji zopet trumoma odhajati v Kanado. Izseljevanje se še nadaljuje. Baš pred par tedni je odpotoval zopet večja skupina Kočevarjev skoraj iz vseh kočevskih vasi preko morja v upanju, da bodo našli v dolskih deželah bogastvo. Svareci glasov, ki prihajajo od domačinov, ki so že v oblikovali deli, ne zadežejo.

Sarajevska policijska uprava je to dni prejela nenavadno delno pismo, v katerem je bilo 1,500 dinarjev. Pismo je bilo oddano v Zagreb ter je razen denarja vsebovalo obvestilo, da je neimenovan pošiljaljel leta 1908 našel v Sarajevu blizu Zmajaljske banke novčanico za 1,000 kron. Denar je obdržal in si z njim ustvaril eksistenco. Pozneje je izvedel najditelj, da je denar izgubil sluha hotela Brunner Oterman. Sedaj mu vrnata 6,000 kron (1,500 dinarjev). Denar naj se izroči Otermanu. Če bi pa tega ne mogli najti, naj se svota razdeli med sarajevske reveže.

To je menda vzrok, da so vse vojne ladje sive. Zato se pa tudi še ni nihče izpolzabil, da bi staro, sivo vojno ladjo poljubil ali v naročje vzel.

GLASOVI Z RODNE GRUDE

Na cvetno nedeljo 13. aprila, je silen požar skoro popolnoma uničil vas Zaluko, ki se nahaja kakšnih štirih kilometrov jugozapadno od Metlike v Beli Krajini, na hrvaški strani Kolpe. Pogorelo je 32 posestnikov skupaj 123 poslopj. Gasilci so mogli rešiti komaj okrog 20 stavb. Pogorelec je uničen, ves živež, po hiši, orodje, oblike in tudi mnogo živine. Posestniku Belanici-Radmanu je zgorelo tudi 150,000 dinarjev gotovine, kar je bil baš vrednig z hranilnicami, da si postavi novo hišo. Neko

76-letno starco z malim detetom so v zadnjem trenutku rešili iz gorečih hiš. Brez strehe je nad 200

"Nova Doba"

GLASILLO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovenske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru.

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50, za inozemstvo \$2.

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$0.72 per year; non-members \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

VOL. VI. 83 NO. 18

KRASNI MAJ

Na severni zemeljski polobli se splošno smatra maj za najlepši mesec v letu. V normalnih letih je to tudi res, kajti mrzle sape so pregnali prijetno gorki, žametno mehki južni vetrči, poletne vročine še ni, narava pa je ognjena v najhujnejše zelenje in cvetje. Maj predstavlja veselje, lepoto, rast in kipeče življenje.

Ni čuda, da so si ta mesec osvojile organizacije za varstvo in zdravje otrok, delavske organizacije in tudi verske skupine. Za vse je v tem lepem mesecu dovolj inspiracija. Maj je mesec brezmejnega optimizma in prekipevajoče aktivnosti. Le kar je mrtvega in neodzdravljivo bolnega, se ne zgane, kjer koli pa se skriva iskrica zdravega življenja, ista gotovo zažari in vzplamti.

Člani in članice J. S. K. Jednote, ali ne bi bilo umestno, da tudi mi proklamiramo mesec maj za naš mesec? Nič zato, če so ga pred nami "osvojile" že razne druge organizacije. Učiti se in dobremu vzgledu slediti ni sramotno in tudi ni nikdar prepozno. Poleg tega pa ima mesec maj dovolj bogastva in inspiracij za vse.

Mesec maj predstavlja v prvi vrsti zdravo in bujno rast in to njegovo svojstvo bi morali najprej obrniti na našo organizacijo. Pri vsakem krajevnem društvu J. S. K. Jednote naj bi se razvila lokalna kampanja za pridobivanje novih članov. Redke so slovenske naselbine, ki so tako izčrpane, da ne bi bilo mogoče dobiti nobenega novega člana več. Nekoliko truda in agilnosti, kakšen prijateljski obisk in nekaj dobrih besed je treba pa bo mogoče beležiti marsikak uspeh. Pri tem pa ne bi smeli nikdar pozabiti, da so organizaciji v korist le zdravi in značajni člani. Boljše je dobiti samo enega novega člana, o katerem smo prepričani, da je zdrav, pošten in značajen, kot deset članov, če glede nekaterih obstaja dvom da li so trdnega zdravja in dobrega značaja. Izredni asesmenti so huda šiba za Jednoto in za vsakega izmed nas. Prvi in najsigurneji korak v smeri, da se te šibe po možnostiognemo, je, da nagovarjam in prizorčamo za vstop v našo organizacijo le zdrave in značajne kandidate.

Naša društvena agilnost v mesecu maju naj bi se izražala dolje v ustanavljanju novih društev. Mnogo je še slovenskih naselbin v tej deželi, kjer bi bilo mogoče osnovati društvo J. S. K. Jednote, posebno v krajih, kjer že biva eden ali več članov naše organizacije. Za vse informacije glede ustanavljanja novih društev je vedno drage volje na razpolago sobrat glavnega tajnika.

Mladina je majski cvet naše in vsake druge organizacije. Kjer ni cvetja, tam ne bo sadu, kjer ni mladine, tam ni bodočnosti. Kjer je dovolj odrasle slovenske mladine, skušajmo jo organizirati v angleško poslujočih društvih, kajti tu rojena mladina bo res postala aktivna za našo Jednoto le, če se društveno poslovanje vodi v jeziku, ki ga popolnoma obvlada.

Ne pozabimo pa tudi na našo doraščajočo mladino. Vsi otroci članov JSKJ pod šestnajstim letom bi morali spadati v mladinski oddelki naše organizacije. Nobeina zavarovalna družba ne mudi boljših pogojev za takoj malenkostno prisotjibino. In pomimo, da je mladinski oddelki naša lastna zavarovalnica, katero kontroliramo mi sami potom naših konvencij in od nje izvoljenega odbora. Poleg tega pomnimo še, da je mladinski oddelki najboljša rezerva, iz katere črpa mesec za mesecem zdrave in mlade moči naš odrasli oddelki.

Bratje in sestre, s takim razumevanjem naših društvenih dolžnosti, s takimi sklepi in načrti stopimo v življenja polni, krasni mesec maj!

Na piknikih so največja pokora komarji. Nihče jih ni vabil, vendar te takoj obkrožijo, vznemirajo, izvajajo in pikajo. Človek bi želel z vso okolico živeti v miru in prijateljstvu, toda situ komarji tega ne dopuste.

Kar so pravi komarji, katere so znanstveniki krstili z latinskim imenom "Culex pungens," za hladilne gozdne sence iskajoče piknikarje, to so človeški komarji, ki radi pribreže na vsako zabavno prireditve. Brenče in se zabadajo zdaj v tega zdaj v onega, in niso srečni, dokler večji ali manjši skupini udeležencev popolnoma ne pokvarijo zabave in dobre volje, radi katere so prišli na prireditve.

Seveda so včasi žrtve tega same precej krive, ker vzamejo za resno brenčanje takih človeških komarjev, ki vsled kapric muhaste usoode ne nosijo imen, katera zasluzijo. Taki človeški komarji brenčijo, ker jim je menda pač prirojeno, dasi morda sami ne vedo kaj brenčijo. Kdor jim ugovarja ali se prekare z njimi, jim nekote vzbujajo domislijo, da niso majčeni komarji, ampak velike zverine, narodni ekonomi in rešitelji človeštva. In potem seveda še huje brenčijo!

VSEAK PO SVOJE

(Nadaljevanje iz 1. strani)

V Jugoslaviji so imeli do zadnjega časa tri vrste odlikovanj ali redov, nedavno pa je bil ustanovljen še četrti, namreč red jugoslovenske krone. Mi imamo radi brate onkraj morja in jim privoščimo vse najlepše in najboljše. Jugoslavija je mlada dežela in otroci imajo radi lepe igrače.

Vsekakor, ako bodo redovit kaj pomagali, kadar pride do obračuna z Lahom, naj bi jih ustanovili še nekaj. Eden naj bi bil red Soče, posvečen z Gregorčevem verzom: "Takrat se spomni, bistra Soča, kar gorko ti srce naroča: Kar bode shranjeni voda v oblakih tvojega neba, kar vode v tvojih bo planinah, kar bode v cvetnih je ravlinah, načas pridri vse na dan, narasti, vskipi v tok strašan! Ne stiskaj v meje se bregov, srdita čez branove stopi, ter tuje, zemlje-lačne, vtopi na dno razpenjenih valov!"

A. J. T.

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s prve strani)

stanek se bo vršil v Slovenskem Narodnem Domu na St. Clair Ave., soba št. 2, novo poslopje.

O banditu, ki je odnesel nad \$50 gotovine uradnicam društva št. 134 JSKJ v Rock Springs, Wyo., prinašamo daljše poročilo na drugem mestu.

Par dni pozneje se je nekaj podobnega pripetilo t. a. n. i. k. društva Kras, št. 8 SDZ v Clevelandu. V stanovanje sta stopila dva bandita z izgovorom, da sta prišla plačati asesment, in sta z revolverjem prisilila ženo, da jima je odpela pisalno mizo, kjer je bilo okoli \$325 papirnatega denarja. To sta pobrala, drobiš in čeke sta pa pustila.

To naj služi v resen opomin društvenim uradnikom, ki imajo opraviti z denarjem, naj bodo previdni.

V angleški sekciji današnje izdaje je priobčena slika slovenskih Sokolic v Clevelandu, med katerimi je več članic JSKJ. Sokolice so si v nedavno zaključeni sezoni priborile mesto zmagovalk v "basket ball" igri.

Preminil je v Clevelandu starejši slovenski naseljencem dobro z n. a. n. i. Joseph Marinčič, star 55 let. Pokojnik je bil eden prvih Slovencev v Clevelandu, ki se je bayvil z zlatarsko trgovino. Svoječasno je bil tudi glavni blagajnik združenih društev Sv. Barbare s sedežem v Forest City, Pa.

KRATEK TEDENSKI PREGLED

(Nadaljevanje s prve strani)

se kaže za prihodnje fiskalno leto 20 do 30 milijonov dolarjev deficit.

V RUMUNSKI vasi Costechti, kjer je na veliki petek pri požaru cerkve zgorelo 110 oseb, je zblaznilo 24 mater, ki so v ognju izgubile svoje otroke. Poslati so jih moralni v blaznico.

PRCTI MRZLICI

(Nadaljevanje iz 1. strani)

tete. Dr. Krysto je prepričan, da bo v dogledni bodočnosti gojenje stročnic odpravilo mrzlico, za katero tripi vsako leto milijone ljudi.

Poskus za odpravo mrzlice s sejanjem stročnic je mogoče izvesti z malimi stroški skoro v vsakem kraju. Stročnice, kot alfalfa, detelje in fižol so koristne rastline, katere se izplača sejati že radi pridelka samega.

Nobene škode ne bo, ako rojaki, živeči v krajih, kjer jih nadleguje mrzlica, poskusijo s sejanjem stročnic. Fižol pride prav v vsakem gospodarstvu, istoka ali alfalfa ali drugih vrst detelja. Vredno je poskusiti, saj se mena omjenjnih rastlin niso dražja od semen drugih poljskih pridelkov.

Branje knjig za zdravje

Dr. F. J. Kern

Kaj bi rekli, če bi vam zdravnik namesto zdravil predpisal eno — lepo knjigo, da jo preberete?

Veliko je takih bolnikov, trpečih na otočnosti, razočaranju, na raznih živelnih motnjah, katerim bi tak predpis mnogo korigristil.

Včeraj sem prečital Ivan Pregljevo povest Otroci solca. Izposodil sem si jo iz Slovenske narodne čitalnice v Clevelandu. Počutil sem se, kot bi vzel nevem koliko želic najboljše tonike. Nekaj svežega me je prešinilo; hotel bi zavrnikl kot geometri France Poznik, če bi znal in že bi se spodobil... Razočaranja prejšnjih dni, vse črne misli in nevolja nad samim seboj in nad svetom so se razkadiila kot megla.

To me je spomnilo, da pišem o knjigah.

Ameriški Slovenci že od nekdaj neradi beremo knjige. Časopise pač, zlasti tiste, ki imajo dovolj prerezljivih in zabavljivih člankov, a vernega bralcu resne knjige je že treba iskatati lučjo. To lahko potrdijo nekdanji in sedaj na prodajajočih predajalkah.

Mrs. Galicich je pograbila denar z mize in skušala ubegati z istim, toda bandit jo je ustavil. Denar pa je dobil šele, ko je odločno zapretil, da bo postrelil vse, ako ne ugodijo njegovi zahtevi. Odnesel je \$37.00 društvenega denarja in \$14.00 privatnega denarja članic. Bandit, ki ni bil maskiran in okrog 30 let star, se je umaknil iz zborovalne dvorane pod zaščito pištole, in je izginil v noč.

Neki mož, ki odgovarja opisu bandita, kateri je oropal društvo št. 134 JSKJ v Rock Springsu za asesment, se je bil tisto popoldne prej oglašil v kakšnih 20 milj oddaljenem Green Riverju pri Rev. Schillerju. Pokazal mu je letalski znak in dejal, da se je 10 milj daleč od Green Riverja pri padcu ponesrečil neki avijatik in da želi duhovne tolažbe. On

da je prišel ponj z avtomobilom. Ko se je duhoven pripravil, da neznanca ustreže, se menda isti ni čutil dosti varnejega in se je odpeljal z avtomobilom.

Takega čudaka sem pred več leti poznal med premogarji, med katerimi sem kot študent preživel tri meseca. Medtem, ko so drugi pili, kvartali in kvantali, je ta čudak bral knjige in se izobraževal.

Seveda ni imel skorobenega, da bi mu bil prijatelj ali da bi ga zagovarjal, pa ima sedaj lep dom in se mu dobro godi, dokim je marsikaterega drugega veseljaka iz dotične družbe spravil po zemlju alkohol.

Dobra knjiga, posebno še, če je lepo vezana in dobro ohranjena, poblaži človeka; je kakor mama za srce in dušo. Koliko invalidov in kroničnih bolnikov je že potolažila in jim olajšala življenje.

Potrebno je pa, navaditi se branja ali čitanja, kot se navadimo recimo kajenja. Preberimo ducat lepih knjig, pa bomo prebrali še druge. Ustanavljanje čitalnic po naselbinah bi ne pomenilo le pospeševati dušno kulturno, pač pa bi koristilo celo zdravju naših ljudi.

Vsakemu izmed čitateljev naj torej danes predpišem eno lepo slovensko knjigo!

Opomba. — Po krajih, kjer nimata slovenskih čitalnic, aperičirajte na vodstvu javnih knjižnic — Public Library — da si nabavijo zbirko slovenskih knjig. Pomagali boste sebi in slovenskim pisateljem. Če je dovolj bralcev v naselbinah, se bo vredno, kot njihove koče z vsem pohištvo vred. Le redko katera družina ima kaj živine ali prešičev; kvečjemu rede po nekaj kokoši. Ponekod pa pride po več psov, kajti pasje meso smatrajo za posebno sladčico. Radi imajo čebulo, buče in razno sočevje, pa so v splošnem preleni, da bi si isto pridelovali. Le tumenti se vidi kaj malega posajenega okoli parobkov. V splošnem se zanesajo na ribištvo in lov. Neko jesen, ko sem se mudil v indijski naselbini blizu Dulutha, kjer ima sestra misjonarja Lampeta lep in dobro obdelan vrt, sem videl prihajati Indijance, ki so od Miss Lampe, katera govorji precej dobro češčijo, kupovali buče in čebulo. Povedala mi je, da znajo napraviti iz tega in iz zajejega mesha zelo okusno jed. Zajete lovitvi jim še nekako ugaja, zelenjava pridelovati pa ne.

Včekratni obiski Red Lake ostali mi bodo v lepem spominu. Lepa narava, tih in lepo zaraščen.

Ropar prišel po asesment

DR. F. J. Kern

Iz Rock Springsa, Wyoming, poslal je sobrat Louis Taucher uredništvu izrezek lokalnega lista "The Rock Springs Rocker," kjer je opisano, kako je v Slovenski Dom prišel bandit in odnesel uradnicam društva št.

134 JSKJ nad \$50 v gotovini. Iz izrezka posnemamo sledeče:

V zborovalno dvorano Slovenskega Doma je stopil malo pred osmo uro zvečer (17. aprila) neki mož in je v slabih angleščini vprašal za duhovna. V zborovalno dvorano Slovenskega Doma je stopil malo pred osmo uro zvečer (17. aprila) neki mož in je v slabih angleščini vprašal za duhovna. V zborovalno dvorano Slovenskega Doma je stopil malo pred osmo uro zvečer (17. aprila) neki mož in je v slabih angleščini vprašal za duhovna.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Kat. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD V ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: ANTON ZBASNÍK, 5400 Butler St

NEW ERA SUPPLEMENT

Edited by Louis M. Kolar.

Current Thought.

ENTHUSIASM

Enthusiasm is one of the best tonics. In order to be energetic a man must believe in himself and feed upon contented thoughts. As soon as he has reason to lack enthusiasm about a deal, or an occupation, he will begin to lose interest and face a downward course in the field of his endeavors. When a man works for something he conceives to be good it is sure to produce good results. But to work without proper respect for himself and for his work implies treachery to his employer, to himself and his work. If he feels that his work is not good enough for him he is very likely to prove that he is not good enough for his work. If it is something taken easily to mark time and to draw down a salary, he will find time is short. But real enthusiasm about one's work is beneficial to the worker in that it sets the mind at ease in knowing that something worth while has been accomplished. Moreover, the exhilarating glow produced by the satisfaction of doing good is said by medical men to be beneficial to the health. In this way enthusiasm acts as a therapeutic measure and is recognized by both physicians and metaphysicians.

Are You Enthusiastic at Your Meetings?

Are you enthusiastic about your lodge? The activities interest you and spur you on to ambition, to accomplish other things. At your meetings ideas hatched in the mind should be exposed to be considered by your fellow-members if feasible should be experimented upon. In that way it is noticed that members hold a strong bond of attraction each other and their accomplishments. The function of intercourse will have been carried out to the satisfaction concerned. It is a common accepted fact that people who believe a and go after it will make it a reality. It would be their side enthusiasm that would turn the trick. This is the foundation of any achievement. It is effective in any activity, work, any pursuit or pleasure as well. And any philosopher that every part of the body, every cell in the brain, actions much better under the impetus of contented thought. Thought is a great molder of men, and of their so-called "luck." The thing that seems to be luck has a great principle

PITTSBURGER TO HOLD DANCE

ILLINI STARS HOLD DANCE

Illini Stars Lodge, S. S. C. U. of Chicago, Ill., will hold a party-dance following the regular monthly meeting to be held Saturday, May 10, 1930, at 2825 So. Kostner Ave. An invitation is extended to all S. S. C. U. members of Chicago to attend the party and help make this affair a success.

A ten-dollar gold piece will be given to the lucky person on June 5, 1930; the affair will take place at the regular meeting quarters at 2825 So. Kostner Ave.

Members of the Illini Stars are taking an active part in the Sports Club. A bowling team has been organized and entered in the bowling league sponsored by the Sports Club. Members of the team have been practicing diligently and are coming along fine. They will soon be ready to play against any other organization.

A baseball team is being organized by our lodge. So any member of the S. S. C. U. of Chicago interested in playing on the team should report to 2825 So. Kostner Ave. any Saturday afternoon at 2 p. m. for a tryout and bring along any baseball equipment on hand.

Joseph W. Glavich, President No. 211, S. S. C. U.

It is not enough for members to know how to increase the membership, they must apply it.

The man was complaining to his landlord. "Those people in the flat above me won't give me a minute's peace. This morning at 2 o'clock they were jumping up and down and banging on the floor as hard as they could. I simply won't stand it."

"They woke you up, I presume," said the landlord.

"No, I hadn't gone to bed."

"Working late?"

"Yes, I was practicing on my saxophone."

INTER-LODGE LEAGUE NEWS

Party Given For Bowlers, May 3

A meeting of the captains and managers of indoor baseball teams was held last Sunday, April 27, in the Slovenian National Home of Cleveland, O., in anticipation of an indoor league held under the auspices of the Inter-Lodge League.

Collinwood Boosters of the S. S. C. U. reported that a team had been organized and already held practice sessions.

John Koren is manager with Mike Krall, president of the Boosters, as captain of the team. The other members of the team are as follows: Joe Berzin, Frank Berzin, Tony Laurich, John Laurich, Frank Baraga, Joe Kozlevcar, P. J. Kozlevcar, Frank Krall, Rudy Agnich and Louis Koren.

George Washington, also of S. S. C. U., reported that a team was being organized and would be ready when the league officially opened. Betsy Ross (S.S.C.U.) under the management of George Kovitch, president, reported that a team was considered, the outcome of which would be known shortly.

Other teams that will play in the Inter-Lodge League are as follows: Spartans, Eastern Stars, Loyalites, Pioneers and Orels. Games will be played during the week-days, Saturday afternoons and Sunday mornings.

A party for the Inter-Lodge League bowlers and their friends will be given this coming Saturday, May 3, 1930, in Room 1 and 2, of the Slovenian National Home (New Building). Dancing, refreshments and games will feature the party. Invitations for the coming affair may be received from the captains and managers, as tickets will not be sold at the door.

IMPROVE ATTENDANCE AT MEETINGS

The new plan that the Betsy Ross Lodge, S. S. C. U., of Cleveland, O., has adopted—that of holding the monthly meetings at each others' homes—is working to perfection. At the last meeting there were twice as many members present as at any of the previous meetings. It seems that we are more at home—can express our ideas much better. It won't be long before there will be something new stirring among our members.

We all feel glad to have a greater attendance at the meetings, but there are still some whose faces we do not see from one meeting to another. Why can't we have a 100 per cent. attendance at the next meeting, which will be held at Anna Vidmar's home, 774 E. 156th St., on May 21?

Anna has promised a marvelous time, with the last word in refreshments.

Pauline Hvala, No. 183, S. S. C. U.

Tapioca

Tapioca is made from the starch of cassava, a large shrub. The starch is dried rapidly by intense heat, which causes it to agglomerate into the irregular masses known to commerce as tapioca.

Leap Year

According to our present calendar, every year the number of which is divisible by four is a leap year, with the exception of those years divisible by 100 and not by 400. Thus the years 1800 and 1900 were not leap years. Accordingly in such cases—from 1896 to 1904, for example—it is eight instead of four years from one leap year to another.

BRIEFS

TOURING TO THE PACIFIC COAST

(By Joseph Mantel)

EDITOR'S NOTE: Joseph Mantel, Matt Rom, Leo Kuhar and Adolph Schroeder have been touring the Southwestern States to the Pacific Coast. At present they are in Los Angeles, California. Their starting point was Ely, Minn.

(Continued From Last Edition)

Upon returning to the hotel we partook of a healthy dinner. After that we made preparations to go fishing as originally planned upon leaving Ely, Minn. We got to the beach and hired a fishing launch, fully equipped with tackle and bait. After riding over the waves for a few miles we decided to fish. Chairman Schroeder and Secretary Rom threw in their lines and soon pulled in a half dozen good-sized mackerel. Hands changed so that Treasurer Mantel and Trustee Kukar took their turn at fishing. There was no end to the number of fish caught. The pilot of the launch told us that only good fishermen are able to catch as many fish as we did.

Jugoslav Slovenc Club held its second annual dinner-dance at the Chinese Temple of Cleveland, O. Among the celebrities present were Mr. Banovec, concert tenor, Mr. Jakac, artist, and Mr. Druzina, secretary to Mr. Leonid Pitamic, Jugoslav ambassador.

Joe Kuhel, playing first base

for the Kansas City Blues in

the American Association, bat-

ted unusually well during the

training season; particularly so

when an exhibition game was

played with the St. Louis

Browns, in which game Joe col-

lected seven hits in a row.

Des Moines is to experience

something novel on May 2

when the Des Moines team will

play its opening game at night

under a flood of lights. If it

proves successful, it may be

tried elsewhere.

Ralph Lovshin of Chisholm, Minn., has been indicated as the outstanding track candidate on the freshman track squad at the University of Wisconsin.

Dancing is free. The entire building is beautifully decorated.

We took the auto-stage scenic ride over the entire island. Mount Orizaba is the highest in the vicinity, being 2,109 feet high. We hiked one of these mountains in order to see some wild game, but all we could do was scare a wildcat in the act of grabbing a Chinese pheasant. We did see some mountain goats. Rattlesnakes evaded our eyes, but a pair of snake rattles were given us.

On March 1 we took a walk through the city. We noticed many up-to-date hotels and stores. This city lies in a nice, level valley and about 200 small villas are put up to accommodate the visitors. We also saw the Chicago Cubs baseball team of the National League training for the coming season. And, by the way, these boys won the National League championship last year. Next to the baseball park we could see several golf courses and tennis grounds.

A bird park was visited, as we were curious to see the world's largest bird cage. Hundreds of rare birds can be seen whose habitat practically covers the entire world. We passed a lovely black bird that has the reputation of being able to talk. But all he could say was as follows: "Watch out—everyday tourists—O—catch him—goodby, George—Hello."

The Catalina steamship is now waiting for us. This boat was named after Nona Catalina, beautiful wife of Captain

SPORTING BITS

CHICAGO BOWLING NEWS

S. S. C. U. (J. S. K. J.) Bowling League Has Four Teams Entered

Four teams are represented in the J. S. K. J. (S. S. C. U.) Bowling League sponsored by the Sports Club of Chicago, Ill. Illini Stars and Zvon, No. 70, are the two S. S. C. U. representatives, with the Spolar Boys and Jugoslavia representing the other two.

The teams bowl every Monday night at Louis Kerin's alleys, and have been doing so for the past four weeks. Here is the league's standing as submitted by J. J. Bogolin, secretary of the league:

	Games Played	Won	Lost
Spolar Boys	9	8	1
Illini Stars	9	5	4
Zvon No. 70	9	4	5
Jugoslavia	9	1	8

Individual averages are as follows:

S. Zele.....	187	J. Darovic.....	156
U. Strohen.....	171	C. Jezek.....	149
J. Bogolin.....	168	S. Sedivy.....	136
V. Gottlieb.....	168	H. Jezek.....	136

Mr. Bogolin also submitted the following comment: "Although approaching the end of the bowling season, we organized a four-team league here in Chicago; every Monday night the boys gather at Louie Kerin's alleys to start the ball rolling. Our league is going to last only three more weeks, and hence makes the boys work that much harder in order to finish somewhere near the top. Believe me, this league will end with a bang, meaning—watch our smoke next bowling season."

Spolar Boys also lead the league in three-game series with 2652, Illini Stars are second with 2102 and Zvon No. 70 come third with 1902.

This is a good beginning for sport activities in Chicago, and it is hoped that the S. S. C. U. will respond by organizing and entering athletic teams to participate under the banner of the Sports Club.

ROLL IN TOURNEY

Zore Totals 660; 30 Candidates Report for Practice

Scores and particulars will appear in the New Era each and every week.

Schedule of the important games for the coming season is as follows: Sunday, April 27, at Lake Zurich, Ill. (opener); Sunday, May 4, at Half Day, Ill.; Sunday, May 25, at Lake Forest, Ill.; Friday, May 30, at Kenosha, Wis.; Sunday, June 29, Kenosha at Waukegan, Ill.; Sunday, July 27, S. N. P. J. at Waukegan, Ill.

Word was received from Bro. Louis M. Kolar, editor of the New Era Supplement and commissioner of sports, that the Cleveland bowling teams will invade Waukegan on the 25th of May. Bring on your teams, Bro. Kolar, we are ready, and how.

John Petrovic,
No. 193, S. S. C. U.

SPORTS' CLUB BOWLING LEAGUE UNDER WAY

CHICAGO, ILL.—Bowling league organized by the Sports Club (S. S. C. U. of Chicago) a few weeks ago is in full swing. All teams that are competing in the league are doing their best to be on the top and share in the prize money. Many interesting and exciting games are being played.

All of the bowling fans that belong to the S. S. C. U. in Chicago should come every Monday evening to Kerin's Bowling Alleys situated at 1838 W. 22nd Street, and cheer your teams to victory.

An invitation has been sent to the SS. Peter and Paul Lodge, No. 66 of Joliet, to come to Chicago for a bowling match.

Charles Jezek,
Treasurer Illini Stars, S.S.C.U.

Dark Ages

This is the name generally given to the period from the fall of the Western Roman Empire in 475 A. D. to the revival of learning on the discovery of the Pandects at Amalfi, Italy, in 1150. Of course, the term is figurative and should not be taken too literally. In a general way, however, learning was at a low ebb during most of this period and civilization was depressed.

(To Be Continued)

Bare Facts

Mounted Police

The Royal Canadian Mounted Police consists of about 50 officers and 900 privates. It is an armed force organized in 10 divisions under a commissioner.

A Spider That Kills Birds

A species of large trapdoor spider found in India, Australia, Africa and South America kills and sucks the blood of small birds.

Sweet Potato

The history of the sweet potato is obscure. It is supposed that it was native to America, where it has been cultivated since prehistoric times. The plant is not known in the truly wild state.

Our Own Dictionary

REPARTEE—A \$5 word meaning chatter.

BORE—A person who persists in talking when you want to talk.

LACROSSE—Running 20 miles to hit somebody over the head with a snowshoe.

WEDDING—A formality through which a couple go in order to obtain a divorce.

HOME—A little used building that stands on the same lot with the garage.

STORK—Just a swan on stilts.

SHEEP—An animal used in the cure of insomnia.

GARDEN—An inclosure for your neighbor's chickens.

LIMOUSINE—A sedan with a glass partition between the driver and the inferiority complex.

PITTSBURGHER

To Hold Dance, Wednesday, May 7th; All Welcome

Pittsburgh, Pa.—Easter has passed leaving us all consolate with our new duds, sick of fruit nut conglomerations and tired of parading; with no bright outlook for the future except for May 7th. This magical date holds for the people in our vicinity the same pleasure which February 5th afforded us—another dance entertainment.

We are not skimpy a bit about the entertainers, the Student Tramps, who have been enhanced with two additional horns. They will come upon us with all kinds of brand new ways of making one's toes sizzle and tizzle. The boys know that lent kept us all frigidated for six cold weeks and they intend to put all that is in their instruments to thaw us out. Our beloved chauffeurs "Picolo, Anky and Tommy" will be at everyone's service with their limousines.

The girls are all asked to come in their best Easter dresses and take as many beauty naps as they possibly can get in before the dance; for the editor of this column is going to divert the following issue commenting upon them. You little downhearted shebas, come from your hiding and show us what you really are and then read about it yourself.

Vida A. Kumse.

MANY SEE SNOWDROP

Attention, Pittsburgh
S. S. C. U. members of Pittsburgh, Pa., and vicinity, come to the Pittsburgher dance next Wednesday, May 7, to be held by the Pittsburgher Lodge No. 196, of Pittsburgh, Pa. Dance will be held in the Slovenian National Home. Tell your friends about it as all are cordially welcomed to attend. The Student Tramp orchestra will furnish the music.

KEEP IT UP

Members of the S. S. C. U. lodges may have taken a critical attitude toward some of the articles that appear on this page. More so on account of the criticism contained concerning the S. S. C. U. lodges in general.

Whatever our shortcomings may have been, there is always some encouragement to be had from outside sources. The F. L. I. S. Fraternity Magazine for February contained an article on "peppy" members written by Helen Primosich. In general, the article dwells on the English-conducted lodges of the United States and makes mention of the English pages contained in the official Jugoslav newspapers.

In commenting on our official organ, the New Era, the writer stressed the fact that communications from all over the United States were contained therein. Here is a reprint of the paragraph: "Nova Doba, organ of the South Slavic Catholic Union of Cleveland, reports in its English supplement the coming presentation by a Slovenian organization of the opera, 'Urh, grof Celjski.' Junior lodges—the Cavaliers of Euclid, O.; the Comrades of Waukegan, Ill.; the Happy-Go-Luckies of Barberton, O.; the Western Stars of Rock Springs, Wyo., and others—write of their sport events, their membership drives, their extensive plans for the season."

In other words, members of the S. S. C. U. have given the impression that they are very much alive and active. That is complimentary, indeed. If we but keep it up and continue to contribute articles to the New Era Supplement and increase it, we will show to the world in general that we are leaders.

Hence, members continue to correspond with your paper. And, as we have so often repeated, we wish to remind the S. S. C. U. members again that this is your paper. It is a medium whereby you can advertise your lodges, relate the experiences in the past and inform other lodges of your future plans—in short, BOOST YOUR LODGES.

The American flag officially had 36 stars from July 4, 1865, until July 4, 1867. Nevada was the 36th state to be admitted into the Union. It was officially proclaimed a state Oct. 31, 1864. An act of Congress approved April 4, 1818, provides that "on the admission of every new state into the Union, one star be added to the union of the flag; and that such addition shall take effect on the fourth day of July then next succeeding such admission." Therefore a star for Nevada was added July 4, 1865. Nebraska was the 37th state to come and was proclaimed a state March 1, 1867.

So everyone in Pittsburgh, young and old, come out with us and have an enjoyable time. We are with you and behind you, and above all for you. Let's suffocate! Let's do everything imaginable. And above all we can guarantee you a good time next Wednesday evening, May 7th. F. J. Sumic, Publicity Agent No. 196 SSCU.

You are either an asset or a liability to your lodge. Which is it? Take an inventory of your self and strike a balance.

John Barrymore is 48 years of age. He was born in 1882.

Today's education capitalizes tomorrow's effort.

BANDIT ROBS MEMBERS

St. Ann's Lodge, No. 134, S. C. U. of Rock Springs, Wyo., had plenty of excitement precede the regular monthly meeting held Thursday evening, April 17, in the Slovenian Home.

A bold bandit held Mrs. Galicich, treasurer, and Mrs. Kerzinski, president, at the point of a gun and threatened to kill if the money was not to be turned over to him. At this point Mrs. Galicich was urged by others present to surrender the \$37 cash, collected as dues from the members. The bandit also snatched bags belonging to Mrs. Galicich and Mrs. Kerzinski containing \$12 and \$2 respectively.

Apparently the bandit entertained little fear in being recognized again as he wore no mask; according to the ones present the man was about 30 years old, and medium size with brown hair.

FIGHTING SPIRIT

The George Washington S. S. C. U. have shown their capability in more than one way. The best capability of spirit and fight was shown by our bowling and basketball teams. They made their first entry into the sport field, showing fight from the start to finish, a fight that meant to them—win or lose, we are in to stick to the finish. They fought the fight of survival and won because they stuck it out and tried their best to score victories. They refused to be known as quitters, and with the courage and spirit of fight they finished what they tackled.

Where is this spirit in the others? We all have the spirit and fight in us and since others show it why can't all of us do the same. Is it laziness or is it that you don't want to? Show some of this fighting spirit and attend your monthly meetings; give others a hand in suggestions and be among those who help in the success of your lodge.

It took the boys' bowling team and the girls' basketball team to put us on the map, and it is up to us to keep it on. We may count on them at all times to represent our lodge in sports and hope to organize a baseball team this year. Sports in general are to be undertaken strenuously for the year 1930. Hence members, give us a hand and

Phunology

No Hope for This Fellow

Mabel: Don't let father see you kissing me.

Bashful Beau: Why, I'm not kissing you.

Mabel: Oh, well, I thought I'd tell you, just in case.

About Right

"And what do you think of the Grand Canyon, Freddie?"

"Just gorges, Eddie, just gorges."

"Was your theatrical company's tour a success?"

"No. When we played tragedy box office receipts were a farce, and when we played farce they were a tragedy."

Prosecuting Attorney: At what hour did you hear the pistol shot last night?

Witness: It was either during the Pepsodent or Lucky Strike hour, I forgot which.

Hard to Please

Hotel Guest: Say, did you know there were mice in my room? I saw two of them fighting last night.

Room Clerk: Well, what do you expect for a dollar—a bullfight?

Book Agent: Yes, sir, one hour's uninterrupted reading each evening would make you—

Henpecked: Uninterrupted! Where do you think my wife spends her evenings?

1st Steno: Does your boss ever take you out to lunch?

2d Steno: Naw, the way that old gink treats me you'd think I was his wife.

Hoofing It

"You ought to buy an encyclopedia," the book agent said, "now that your son is going to school."

"Not on your life," came back the father. "Let him walk, the same as I did."

Mr. Meek (at revival meeting): Is it true that there will be no marrying in heaven?

Evangelist: Yes, brother, that is true.

Mr. Meek: I guess I'll join you.

show the spirit of the Washingtons.

Frank Jaklich (Lefty). George Washington, S. S. C. U.

WHY NOT?

EDITOR'S NOTE: The following article appeared as an editorial in the Cleveland Journal, a weekly newspaper published in the interest of American Slovanes. Frank T. Suhadobik of Cleveland, O., is editor-in-chief.

It is a fact that one is proud of all those things with which one is connected. That pride may be practiced in public or in secret. Due to modesty or the feeling of inferiority some people and sometimes a whole nationality may cover their achievements with a coat of indifference and a feeling of secret pride and a feeling that the quality of the work will eventually proclaim itself to onlookers and the praise and the esteem of others will be all the greater. Slovanes are characteristically shy of their own accomplishments, and they are always timid in telling the world what they have done and what they have accomplished.

It is a curious attitude and a peculiar psychological trait of the Slovane to act in that manner, whereas he is as proud of the work as any other who has accomplished anything. In that regard some aggressiveness could and should be taken.

Other nationalities are perpetually mentioning the things that the people of their nationalities have accomplished. There are many people who are so effected by the tales and the glory—many times only supposed—that others ape and mimic. When March 17 comes, many who were never related to the Irish will wear green in honor to the publicity that is given to the Irish. And St. Patrick was not even an Irishman. Books can be found in which claims are made for the especial praise that some nationality should get, and in many instances the claims as fiction. No one will deny that other nationalities have a right to be proud of their accomplishments, but then why should a Slovane hide all that his people have done under a bushel-basket? In that regard much could be done by the students who attend the various schools, colleges and universities in the United States and in their own humble way let the others see that they are a part of a nation that has in spite of the subjugation and the trampling under foreign heel that it can be proud of.

We have often stated that the Slovenian boys and girls young men and young ladies in the schools are mentally able to cope with others and in many cases even to surpass them in the quality of their work. Why is it not possible then to choose Slovenian subjects and Slovenian themes when assignments are demanded by the teachers? Surely there is enough material that would satisfy the most particular in any assignment that is possible. Short stories, essays, compositions and all the other things that are demanded by the English teachers could all have a Slovenian touch. Short story material can be gotten only by asking a parent of some incident that happened clothed and aided with a little imagination, the story could very easily be written, having in it some Slovenian thing that would show that Slovanes are real people and have a life that is fascinating. The struggles and the attacks of the Turkish hordes could supply the plots for hundreds of stories, national activity and the Slovenian life could be the subject of many more. The frugality, the Slovanes' love of music, the Slovenian industry and all the other phases of Slovenian life could furnish the subject matter for many essays and compositions or whatever name they give assignments.

The value of such themes would lie in the fact that they are often worked up by the students in such an excellent manner that they are published in the various scholastic papers and in that manner Slovenian ideas and Slovenian culture would be advertised and people would get some ideas of the culture of the Slovanes. It is a worthwhile idea to think about.

We are certain that the teachers would not object to the subject matter of the assignments themselves, as long as it is done, and at the same time such a program of activity would spread information of the Slovanes that is needed to raise the cloud of doubt of the mentality of the Slovenian people. It is nothing to be ashamed of and it could stand a real trial.

It is an idea that could be tried and oftentimes with success. We see no reason for not trying it out. It should succeed and accomplish beneficial results. Why not give it a trial?

CLEVELAND SOKOLS CHAMPIONSHIP TEAM

Cleveland Sokol girls basketball team won the championship of the Inter-Frat League, losing but one game during the entire season, and one game in the championship series. More and more the Sokols of Cleveland, under the capable direction of Janko N. Rogelj, secretary, are pushing themselves to the front with their numerous activities, and are earning the reputation of building up Slovane athletes, having numerous classes conducted in the interest of the American Slovane.

Standing in the picture, left to right are: Frances Slaper, Molly Knaus, Jerry Verbic, May Omahen, Anna Gasparec, Anna Gornik. Sitting: Frances Selan, Agnes Blatnik, Victor Zaletel, coach, Vera Kushlan (instructor in the St. Clair Bathhouse), and Christine Brezovar.

Lea Fatur

VILE MIR

POVEST IZZA TURŠKIH BOJEV

I.

Divne so poletne noči ob obali šumeče Save. Krajina dremlje, sanja, se blešči v čarobnem luninem svitu. Kot srebrni pas ob životu lepotice se zvija reka ob znožju gor, skalnatih vrhov rastejo v nebotične višine. Na strminah čepeče cerkvico gledajo zamišljeno skozi srebričasto meglo, vabijo zemskih težav trudna sreca k sebi na višine. Minulega časa črne sence, razvaline nekdaj mogočnih gradov, gledajo preteče s strmin v dolino. Uganke prošlosti namigujejo, a ne izdado tih noči tistega, kar je bilo. Zaviti v prozorni meglem plič, groze razrušeni stolpi in zidovi, domovi roparskih ptic in strupene golazni. Roji nemirnih duhov obletavajo kipeče višine. Ob skalnatih stenah se odbijajo vzduhi, hrepenjenja po večnem miru... S svojo bolestjo bude žarnooke sovē, mračne netopirje, pošastne zmaje, otožne čuke. Presunjena groze ob tožbi večno zavrženih, zafrće nočna ptičad preplašena s krili in zavičajem, zadržano žalnim glasom, da se zgane krasna letna noč in tisoč rosnih zemelj. Šumi Sava, hiti... Razliva se črez prodnato obrežje, moči in odnaša z vrb pleteni jez. Drvi jezna skozi zavirajoče jo skalovje, presečna skače črez mahovite skale, se razširja, žene splave, ziblje čolne, nosi brode. Tiho leže ob njenem bregu mirne vasi, šepečejo polja, dremljivo gozdi, zori, kipi vinogradov bujno trsje. Po travnikih poletavajo svetle iskrice, rahlo pada zlato sadje v rosno travo, topolov dolga vitka vrsta šumi o nekdanjem...

Tiho teče Sava mimo—grobov... Buditi noče junakov, ne dramiti v žalosti snivajoče zemlje, domovine nesrečnih sinov...

Res so solzne in krvave strani knjige naše preteklosti, toda popisala jih je slava z bleščecimi črkami, poznam rodovom v spomin. Zato ne molči, bistra Sava—šumi, kliči iz grobov junake!...

Teklo je l. 1475. in poletna noč je bila ob Savi. A v nji ni bilo veselega glasu pesmi, šepetanja pojij ne ptic žgolenja. Bele vasi se niso zagrinjale zaupno v krilo tiste noči; dežele trdna bramba, gradovi, niso stali mogočni, preteči... Poletna noč je bila, ali trepetajoče so, se bile skrile zvezde, luna je zavila lice v črn oblak—polna usmiljenja je pokrila noč s pličem temine opustošeno Dolenjsko. Grmeč se je vozil Perun v ognjenem vozu po nebu, bliska sikajoči žar je osvetljeval še teča pogorišča vasi, pomendrana polja, vničene vinograde, razrušene gradove in nebroj mrtvih trupel, ležečih na krvavem polju pri Brežicah.

Ob solznu se je blesketalo orožje v rokah zmage vajenih junakov, živo je krožila kri po žilah, v srcu je bil up na zmagovo. Pa zavedeni od junaško vroče krvi, od ljubezni do doma, so planili prehitro na sovražno premoč...

Zdaj ležijo v krvavih kupilih. Groma grozeči glas jih ne gluši, ne slepi jih bliska žar, iz Babinega kota preteče nevihta jih ne plasi. Niso poginili brez boja. Bili so junaki. Otrplja roka se je še oklepala ostrega meča, težkega bata, urne čakane ali ostre toporce—s krvjo zalito oko je še streljeno v sovrage... Ali okrvavljeni usta so zevala grozno, mučen izraz začudenja je bil na licu; začudenja, da so propadli, ki so bili sveti zmage... Trupla brez nog, glave, rok, so tonila v krvi, ki je curljala iz ran, močila oblike in se strnila v črno, gosto mlako. V njej se je močila viteška čelada in kmetiški bat, turban in perjanica, robata in suknja. Na drevesih ob polju so čepeli črni roji vranov. Poletavali so nemirno—krokali strašno...

Plašila jih je bližina duš, ki so čakale pogreba svoje prstene doma, da polete v novi sijajni dom—vznevnimljala jih je soparna, naznanjajoča nevihto. Jezno je zasikal blisk, zemlja se je zasvetila v ognjenem žaru.

Ob motni Krapini se je pomikala dolga, črna črta... V negotovem svitu smolenic so se črtali obrisi jezdecev, vozov, pešev. Kadar je molčal grom, se je slišal skozi plaho nočno tišino pok biča, žvenket konjskih kopit, ropot koles, krik poveljnikov, jok žensk. Vse to je zagnulil zopet grom z votlim bobnenjem, nepregledna četa se je gibala hitro—hitela je—gotovo, da se skrije pred pretečo nevihto.

Gosteje je švigel blisk, nebo se je treslo. — Na širnem travniku v bližini Zaprešič se je sukal majhen trop jezdecev. Morda je bil zaostal, odtrgal se od glavnih čet, kajti konji so se zaletavali, jezdenci se ozirali, kakor se ozira ptica selivka, puščena v tujem kraju, za drago družbo. Blisk jim je kazal gosto dobravo, ki je mejila travnik, temina je bila tako nepodirna, nebo tako strašno, kakor da se je razljutilo nad njimi... Mogoče, da se skriva sovražna zaseda za gostim drevjem v gozdu—mogoče da plane blisk z nebes in uniči preroke sinove...

In skrila se je cesta, izgubila v goščavi, plahi konji so drgetali, stopali nemirno—se vzpenjali, grizli uzde, se penili in udarjali s kopitom po tovorih, visečih na njihovih repih. Živi so bili ti tovorji in umikali so se kopitom besnih konj. V njihova za konjske repe privezane roke se je bilo zarezalo jermenje, nazaj viseče glave so se obračale v mukah, lasje so se ježili, noge krvavne, ali stok ni prišel iz ust trpinov-kristijanov. Prsti trdo zvezanih rok so se pa gibali naporno, praskali, dražili konje—in jezdci, začuden nad besnostjo sicer krotkih živali—so se ustavljal, jih krotili... Zasikalo je sveto od sredine neba do obzora—potreslo se je nebo, prestrašila se je zemlja... Dobrava, stoječa negibno v soparni tišini, v pričakovanju, je zašumela—zaječala strašno. Močne veje hraščev so se klanjale do tal, so pokale in se lomile... Ploha se je vlijala v naglih, gostih curkih—konji so poskočili, jezdenci zatrepetali. Glave s ponosnimi turbani so se nagnile... Hripani glasovi so prekricali vrenje nevihte: "Allah herim! Izgubili smo se, aga, kam sedaj?"

"Pri koranu! Velike vaše neumnosti! Kaj ne vlečemo rajo domaćina's seboj?"

Zvenec mlad glas je odgovoril tako. V blesku bliska se je zazibal mali bunček na glavi prvega jezdeca, pod njim so se zasvetili dragi kameni krog polumeseca. Mlad, ponosen obraz se je pokazal pod turbanom. Aga je vzel svetli handžar v desnico, skočil raz konja in krotil besnečno, plemenito žival. Obrnil se je k živemu tovoru. Visok, vitek, je stal ta za konjem.

blisk je osvetljeval mlad, drzen obraz, uporno čelo. Bil je jetnik. Zvezane so mu bile roke, od velikega trpljenja so mu bile potne srage, ki so se mešale z dežjem na tleh. Vendar je stal trdo na krvavečnih nogah; pogled mu je bil preteč.

Mladi aga se je zdrznil pred pogledom na tega sužnja: skoraj prijazno ga je nagovoril:

"Kje smo, kaurin? Povedi nas za našimi, nagradim te, tako mi Allah!"

"Odvize me!" je bil ponosen odgovor.

Aga se je spomnil v hipu, kako se je bil vrgel ta mladič na čelu kmetiške peščice, zastavljiv v lev, čakan v desni, navdušen v boju... Kako je tolkel, sekal na vse strani in navduševal s krikom tovariša... Pogumni, lepi fant se mu je bil prikupljen, mognil je svojim sipahijem... Razumeli so, da želi imeti živega fanta in njega mlado družbo: bil bi ljub dar sultana...

Lovili so mlade sokole. Žal! jokala bo nekatera turška mater—po blisko vso mahale čakane—siluce in sablje so letele po rok sipahijev. Sam se je moral boriti z kmetičem—mašalah! Junaške matere sin je ta fant... Toliko da ni pobil še njega... Videli so to sipahi, navalili nanj, izbili mu orožje, presekali drog banderco... Fant pa je pobral urno banderco in na tleh ležeci težki bat ter ga zavijtel oberoč... Padel je sipah—iz preklane glave so brizgnili možgani... "Vdaj se," mu je klical, "ne bi ti hudega..." Ze je padel drugi... Da, mnogo truda jih je stal, da so vlovili čilega sokola, ki postane še lahko čast turške vojske. In odvezati ga sedaj, bi bilo nespametno... Tako pa ne bo odgovoril—preponosen je. No, slednjic—kaj more! Trudne, krvavečne noge ima fant, njegovi trdno zvezani tovariši ne pridejo v poštev—a njih je šestdesetero na čilih konjih...

Handžar je prerezal jermena.

(Dalek prihodnjic)

LONČAR

(Spisal Podgoričan)

Nadaljevanje

Tako je pričakal Andrejce večera. Zasloni ožigo, še jednkrat ogleda polni voz in krene domov. Doma je bilo veselo. Čila pesem se je glasila iz hiše. Ko je stopil na prag, vredzali so v hiši ravno zadnjo kitico lončarske pesmi:

Tam dol pri nas v Rakitnici Tam delajo se piskrki, Prav štantek in močni. Vre, vre, vre — —

Andrejec je bil vesel svojih sinov, zakaj prepričan je bili, da bodo vredni sinovi svojega očeta, da ne bodo znali samo loncev zidati, ampak tudi veseliti. Mati se je nekam molčeča vrtela pred pečjo in je jezno prestavljala lonec, kakor bi jih bila sama naredila. Mož ji ni dejal nič, zakaj držal se je zlate prislovice: Ne podpihuj tečega ognja, da ne zaplapola! Včasih se je bil prepričal, da ni dobro žene razkačiti.

Dokler je mati pripravljala večerjo, pravil je oče svojim fantom, kako je vozil lonec po svetu, kaj je videl in doživel tu in tam. Pravil je tudi, kako se hočili na Kočevsko glisto jemati, ker je niso hoteli, držim. Koče varjem vedno plačevati.

Pri večerji so bili jako molčči, zakaj mati se je držala hudo, kar je bilo vselej nepričljivo znamenje. Pohlevno so posrebeli redko kašo, kateri jih je bila pripravila za večerjo.

Še po večerji se nista sporazumela. V srcu je bilo sicer obema hudo—toda svoje glavne viseči pa tudi slabo, zlasti takole pomladni, ko si imel slamo v jaslih, trava pa še ni zelenela. Niti za lonec se ni skupilo, ker tako zgodaj še ni bilo vremena za naše rokodelstvo. Lej, lišček, tudi samo mene, jaz pa tebe, le jaz te krmiš in krtačim. Vre, razumna živalca si, le govoriti mu:

"Lišček moj, vre, dosti robe

sva že prepeljala po svetu. Dobro se nama je godilo včasih, včasih pa tudi slabo, zlasti takole pomladni, ko si imel slamo v jaslih, trava pa še ni zelenela.

Niti za lonec se ni skupilo, ker tako zgodaj še ni bilo vremena za naše rokodelstvo. Lej, lišček, tudi samo mene, jaz pa tebe, le jaz te krmiš in krtačim. Vre, razumna živalca si, le govoriti mu:

"Lišček moj, vre, dosti robe

sva že prepeljala po svetu. Dobro se nama je godilo včasih, včasih pa tudi slabo, zlasti takole pomladni, ko si imel slamo v jaslih, trava pa še ni zelenela.

Niti za lonec se ni skupilo, ker tako zgodaj še ni bilo vremena za naše rokodelstvo. Lej, lišček, tudi samo mene, jaz pa tebe, le jaz te krmiš in krtačim. Vre, razumna živalca si, le govoriti mu:

"Lišček moj, vre, dosti robe

sva že prepeljala po svetu. Dobro se nama je godilo včasih, včasih pa tudi slabo, zlasti takole pomladni, ko si imel slamo v jaslih, trava pa še ni zelenela.

Niti za lonec se ni skupilo, ker tako zgodaj še ni bilo vremena za naše rokodelstvo. Lej, lišček, tudi samo mene, jaz pa tebe, le jaz te krmiš in krtačim. Vre, razumna živalca si, le govoriti mu:

"Lišček moj, vre, dosti robe

sva že prepeljala po svetu. Dobro se nama je godilo včasih, včasih pa tudi slabo, zlasti takole pomladni, ko si imel slamo v jaslih, trava pa še ni zelenela.

Niti za lonec se ni skupilo, ker tako zgodaj še ni bilo vremena za naše rokodelstvo. Lej, lišček, tudi samo mene, jaz pa tebe, le jaz te krmiš in krtačim. Vre, razumna živalca si, le govoriti mu:

"Lišček moj, vre, dosti robe

sva že prepeljala po svetu. Dobro se nama je godilo včasih, včasih pa tudi slabo, zlasti takole pomladni, ko si imel slamo v jaslih, trava pa še ni zelenela.

Niti za lonec se ni skupilo, ker tako zgodaj še ni bilo vremena za naše rokodelstvo. Lej, lišček, tudi samo mene, jaz pa tebe, le jaz te krmiš in krtačim. Vre, razumna živalca si, le govoriti mu:

"Lišček moj, vre, dosti robe

sva že prepeljala po svetu. Dobro se nama je godilo včasih, včasih pa tudi slabo, zlasti takole pomladni, ko si imel slamo v jaslih, trava pa še ni zelenela.

Niti za lonec se ni skupilo, ker tako zgodaj še ni bilo vremena za naše rokodelstvo. Lej, lišček, tudi samo mene, jaz pa tebe, le jaz te krmiš in krtačim. Vre, razumna živalca si, le govoriti mu:

"Lišček moj, vre, dosti robe

sva že prepeljala po svetu. Dobro se nama je godilo včasih, včasih pa tudi slabo, zlasti takole pomladni, ko si imel slamo v jaslih, trava pa še ni zelenela.

Niti za lonec se ni skupilo, ker tako zgodaj še ni bilo vremena za naše rokodelstvo. Lej, lišček, tudi samo mene, jaz pa tebe, le jaz te krmiš in krtačim. Vre, razumna živalca si, le govoriti mu:

"Lišček moj, vre, dosti robe

sva že prepeljala po svetu. Dobro se nama je godilo včasih, včasih pa tudi slabo, zlasti takole pomladni, ko si imel slamo v jaslih, trava pa še ni zelenela.

Niti za lonec se ni skupilo, ker tako zgodaj še ni bilo vremena za naše rokodelstvo. Lej, lišček, tudi samo mene, jaz pa tebe, le jaz te krmiš in krtačim. Vre, razumna živalca si, le govoriti mu:

"Lišček moj, vre, dosti robe

sva že prepeljala po svetu. Dobro se nama je godilo včasih, včasih pa tudi slabo, zlasti takole pomladni, ko si imel slamo v jaslih, trava pa še ni zelenela.

Niti za lonec se ni skupilo, ker tako zgodaj še ni bilo vremena za naše rokodelstvo. Lej, lišček, tudi samo mene, jaz pa tebe, le jaz te krmiš in krtačim. Vre, razumna živalca si, le govoriti mu:

"Lišček moj, vre, dosti robe

sva že prepeljala po svetu. Dobro se nama je godilo včasih, včasih pa tudi slabo, zlasti takole pomladni, ko si imel slamo v jaslih, trava pa še ni zelenela.

Niti za lonec se ni skupilo, ker tako zgodaj še ni bilo vremena za naše rokodelstvo. Lej, lišček, tudi samo mene, jaz pa tebe, le jaz te krmiš in krtačim. Vre, razumna živalca si, le govoriti mu:

"Lišček moj, vre, dosti robe

sva že prepeljala po svetu. Dobro se nama je godilo včasih, včasih pa tudi slabo, zlasti takole pomladni, ko si imel slamo v jaslih, trava pa še ni zelenela.

Niti za lonec se ni skupilo, ker tako zgodaj še ni bilo vremena za naše rokodelstvo. Lej, lišček, tudi samo mene, jaz pa tebe, le jaz te krmiš in krtačim. Vre, razumna živalca si, le govoriti mu:

"Lišček moj,